

**LÄÄNEMAA
RANNAKALANDUSE SELTS**

MTÜ Läänemaa Rannakalanduse Seltsi infopäev

Haapsalu 10. juuli 2025

Teemad

1. Toetusvahendid 2025. aasta II taotlusvoorus.
2. Taotlejad ja toetuse määrad.
3. Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud.
4. Ostumenetlus.
5. Nõutavad dokumendid.
6. Toetuse maksmise tingimused.

Toetusvahendid 2025. aasta II taotlusvoorus (1)

2025. aasta II taotlusvooru eelarve: 592 633,04 €

- Vee-eluressursside väärindamine ja otseturustamine – 200 000 €
- Majandustegevuse mitmekesistamine – 200 000€
- Looduskeskkonna tingimuste parendamine – 42 633,04 €
- Kalandus- ja merendustraditsioonid – 100 000€
- Kalurite teadmiste ja oskuste edendamine – 50 000€

Toetusvahendid 2025. aasta I taotlusvoorus (2)

Maksimaalsed toetussummad on:

- Vee-eluressursside väärindamine ja otseturustamine – 100 000 €
- Majandustegevuste mitmekeskistamine – 75 000 €
- Looduskeskkonna tingimuste parendamine – 50 000 €

Toetusvahendid 2025. aasta I taotlusvoorus (3)

Maksimaalsed toetussummad on:

- Kalandus- ja merendustraditsioonide edendamine – 40 000 €
- Kalurite teadmiste ja oskuste edendamine – 40 000 €

Toetust programmiperioodi jooksul võib taotleja saada kokku kuni 400 000 € v.a KOV

Taotlejad ja toetuse määrad (1)

Vee-elusressursside väärimine ja otseturustamise tegevussuuna tegevuse elluviimisel on projektitoetuse maksimaalne määr:

- 80% tulundusühistu, kelle liikmeteks vähemalt 5 on mikroettevõtjad ja omavad **kehtivat kaluri kalapüügiluba**
- 70% mikroettevõtja, kes tegeleb väikesemahulise rannapüügiga ja omab kehtivat kaluri püügiluba
- 50% mikroettevõtja, kes tegeleb kutselise kalapüügiga ja omab kehtivat kaluri püügiluba, millele on kantud veetavad püügivahendid

Taotlejad ja toetuse määrad (2)

- **Majandustegevuse mitmekesistamise tegevussuunas** on toetuse maksimaalne määr 50% toetatava tegevuse abikõlblikest kuludest. Toetuse saaja on ettevõtja, kes omab kehtivat kaluri kalapüügiluba ja kellel on piisav majandustegevus kalapüügist

Sellel aastal 6 kuu arvestuslik miinimum 2074,80 eurot

Taotlejad ja toetuse määrad (3)

- **Looduskeskkonna tingimuste parendamise tegevussuunas** on toetuse maksimaalne määr 100% toetatava tegevuse abikõlblikest kuludest. Toetuse saaja võib olla KOV või KOV asutus, MTÜ ja SA

Taotlejad ja toetuse määrad (4)

Kalandus- ja merendustraditsioonide edendamise tegevussuunas on toetuse maksimaalne määr 90% toetatava tegevuse abikõlblikest kuludest. Toetuse saaja võiv olla KOV või KOV asutus, MTÜ ja SA

Kalurite teadmiste ja oskuste edendamise tegevussuunas on toetuse maksimaalne määr:

- 90% toetatava tegevuse abikõlblikest kuludest, kui toetuse saaja on MTÜ või SA
- 50% toetatava tegevuse abikõlblikest kuludest, kui toetuse saaja on ettevõtja, kes omab kehtivat kaluri kalapüügiluba

Abikõlblikud kulud (1)

- Mõistlikud, sihtotstarbelised, majanduslikult soodsaimad, üksikasjalikult kirjeldatud ja vajalikud projektitoetuse eesmärgi saavutamiseks
- **Taastuva energiaallika** kasutuselevõtmisega seotud kulud on abikõlblikud üksnes projektitoetuse taotleja omatarbimise ulatuses. Taotleja omatarbimise arvestuse aluseks on:
 1. Energiamajanduse korralduse seaduse § 2 punktis 4 nimetatud **energiaauditis** märgitud energiatarbimine.
 2. Elektrienergia tarbimise korral **taotleja** tarbimiskoha toetuse **taotlemisele eelnenud kalendriaasta elektrienergia tarbimine**.
 3. Tarbimise aluseks **projekteeritud tarbimisvõimsus**, kui taotleja tarbimiskohas elektrienergia tarbimine puudub või on elektrienergiat tarbitud alla 12 kalendrikuu.

Abikõlblikud kulud (2)

Energiatootmiseadme projekteerimise, soetamise ja paigaldamise kulu. Siin peetakse silmas kõiki taastuenergia liike.

- **Päikeseenergia allikast elektrienergia tootmiseks kasutatava tootmiseadme rajamise kulu ühikuhinnad ühe kilovati kohta on:**
- 1. tootmiseseade, mille tootmisvõimsus on alla 16 kilovati – 560 eurot
- 2. tootmiseseade, mille tootmisvõimsus on vähemalt 16 kilovatti, kuid alla 50 kilovati – 516 eurot
- 3. tootmiseseade, mille tootmisvõimsus on vähemalt 50 kilovatti, kuid alla 200 kilovati – 497 eurot
- 4. tootmiseseade, mille tootmisvõimsus on vähemalt 200 kilovatti – 475 eurot

Päikeseparkide rajamisel tuleb arvestada, et projekteerimine on arvestatud ühikuhinna sisse ning kuludokumentide põhiselt päikeseparkide projekteerimist ei toetata.

Abikõlblikud kulud (3)

- Juhul kui tegemist on muu taastuvenergia lahenduse kasutusele võtmisega (tuuleenergia, hüdroenergia, biogaas jms.), on abikõlblikud kulud alates projekteerimisest kuni ehituseni.
- Energiasalvestussüsteemi projekteerimise, soetamise ja paigaldamise kulu ning energiatootmiseadme võrguga liitumise tasu (akupangad jms).

Toetatavad tegevused, milleks võivad olla:

- **tõendavate dokumentide koostamiseks tellitud töö ja teenus**
- **tellitud projekteerimistöö, projekteerimiseks vajalik ehitusgeoloogiline ja geodeetiline uurimistöö, hüdrogeoloogiline ja hüdroloogiline uuring ning detailplaneering**
- **keskkonnamõju hindamine**
- **energiaauditi tegemine**

Abikõlblikud kulud (4)

Kui toetatav tegevus on seotud taastuva energiaallika kasutuselevõutuga, tuleb projektitoetuse taotlejal esitada PRIA-le energiaaudit, v.a:

- kui on olemas **ehitusprojekt**, milles on märgitud rajatava ehitise energia tarbimise andmed
- kui toetuse abil soetatava, ehitatava või renoveeritava **objekti energiatarbimine on eristatav** sellise **muu objekti energiatarbimisest**, mis saab energiat sama liitumispunkti kaudu

Mitteabikõlbulikud kulud (1)

- Kulud, mis on tehtud enne taotluse esitamist v.a ettevalmistava töö kulu (ettevalmistav kulu ei tohi olla varasem kui 01.01.2021 või millega ei kaasne investeeringut sama tegevuse raames)
- Käibemaks
- Projekteerimisega seotud kulu ilma investeeringuta sama tegevuse raames
- Telekommunikatsioonivõrgu, ühisveevärgi, kanalisatsiooni, elektri-, gaasi- ja soojusvõrguga liitumise tasu, v.a kui need on otseselt seotud tegevuse elluviimisega
- Amortisatsioonikulu ja mitterahalised sissemaksed

Mitteabikõlbulikud kulud (2)

- Kulud elukohale, välja arvatud majandustegevuse osakaalule vastavas osas, kui elukohta kasutatakse **majandustegevuse** kohana
- Personalikulu v.a looduskeskkonna tingimuste parendamise tegevussuuna tegevuste elluviimisel
- Tavapärase tegevuskulu
- Kasutatud seadme ostmise või rentimise kulu
- Kalalaeva ostmise ja ehitamise kulu ja kalalaeva seadme, sh mootori soetamise või paigaldamise kulu
- Püügivahendi ja hülgepeleti soetamine

Mitteabikõlbulikud kulud (3)

- M- ja N- kategooria sõiduauto ja mootorratta ostmise kulu mis on enam kui 3 istmekohaga ning mis pole eraldatud püsiva vaheseinaga
- Sularahas tehtud kulutus, lepingu sõlmimisega või kindlustamisega seotud kulud, intress, tagasimakse ja muud finantsteenusega seotud kulud
- Juriidilise konsultatsiooni kulud
- Raamatupidamisteenuse kulud
- Riigilõiv, trahv, finantskaristus. Vaide ja kohtumenetluse korral menetluskulud.
- Tollimaks, erisoodustusmaks
- Vesiviljelusega seotud investeeringute kulu

Mitteabikõlbulikud kulud (4)

- Tulumaksuseaduse § 8 tähenduses seotud isikute vahel sõlmitud tehinguga kaasnev kulu
- Energiaauditi kulu ilma investeeringuta sama tegevuse raames
- Lautrikoha renoveerimine või parendamine, v.a kalandus- ja merendustraditsioonide edendamise tegevussuuna tegevuse puhul, kui projektitoetuse taotlejaks on KOV või KOV üksus
- Toetatava tegevuse elluviimise seisukohast põhjendamatult kulu

Ostumenetlus (1)

- Taotleja peab tellitava töö või teenuse või soetatava vara mõistliku maksumuse välja selgitama läbi ostumenetluse
- Maksumusega käibemaksuta alla 5000 euro, hinnapakumused või hinnakalkulatsioon
- Maksumusega käibemaksuta üle 5000 euro, tuleb küsida üksteisest sõltumatutelt pakkujatelt vähemalt kolm võrdlevat pakumust
- Alla kolme pakumuse küsimine on lubatud juhul, kui see pole objektiivselt võimalik
- Hinnapakumuse peab sisaldama: toetuse taotleja nime, hinnapakkuja nime ja kontakte, pakumise väljastamise kuupäeva, pakumuse esitamise üksikasjalikku kirjeldust ning käibemaksuga ja käibemaksuta maksumust

Ostumenetlus (2)

- Hinnapakkumus ehitustööde puhul olema küsitud hinnapakkumuse vormile
- [Ehitustööde hinnapakkumuse vorm](#) asub LRS kodulehel
- Tööde jaotamine osadeks ei ole lubatud, kui teenus, toode või seade on funktsionaalselt koos toimivad. Lubatud vaid objektiivsetel põhjustel.

Ostumenetlus riigihangete registris (1)

- Maksumusega käibemaksuta 60 000 euro või rohkem, tuleb korraldada ostumenetlus riigihangete registris (riigihanked.riik.ee)
- Ostumenetlus peale taotluse esitamist:
 - koostada toetatava tegevuse maksumuse väljaselgitamiseks prognoos (tegevuse kogumaksumuse ja abikõlbulike kulude andmed, mis peavad olema põhjendatud ja üksikasjalikult kirjeldatud ja olema vajadusel tõendatavad)
 - Prognoos peab sisaldama ehitise üldandmeid, andmeid ehitise põhikonstruktsiooni materjalide kohta, ehitise maksumust, mis sisaldab ehitise või välisrajatise kulu, aluse- ja vundamendikulu, kandetarindite kulu, fassaadielementide kulu, katusekulu, ruumitarindite kulu, pinnakatte kulu, tehnosüsteemide kulu, ehitusplatsi korralduskulu ja ehitusplatsi üldkulu

Ostumenetlus riigihangete registris (2)

- Ostumenetluse korraldamise vastavuse nõuded:
 - hinnapakkumuste esitamise tähtaeg vähemalt 15 kalendripäeva
 - Ostumenetluse teade on avalik
 - Teabevahetus toimub läbi registri
 - Pakkumused võetakse vastu ja avatakse registris
 - PRIA-le lisatakse registrisse vaatleja roll

Ostumenetlus riigihangete registris (3)

- Pakkumus peab sisaldama: toetuse taotleja nime, hinnapakkuja nime ja kontakte, pakkumise väljastamise kuupäeva, pakkumuse esitamise üksikasjalikku kirjeldust ning käibemaksuga ja käibemaksuta maksumust
- Hinnapakkumus ehitustööde puhul peab olema hinnapakkumuse vormil

Ostumenetlus riigihangete registris (4)

- Tööde jaotamine osadeks ei ole lubatud, kui teenuse, toote või seadme puhul, mis on funktsionaalselt koos toimivad. Lubatud vaid objektiivsetel põhjustel
- Kui taotlejal on kohustus korraldada riigihange ja see korraldatakse peale taotluse esitamist, tuleb enne taotluse esitamist viia läbi turu-uuring RHS-is sätestatu kohaselt

Nõutavad dokumendid (1)

- Taotluses tuleb esitada määruse lisas 7 „[Projektitoetuse taotluse sisunõuded](#)” sisalduvad andmed, arvestades tegevussuunda, mille alla taotluses märgitud tegevus kuulub
- Vee-eluressursside väärindamine ja otseturustamine
 - Tulundusühistu liikmete nimekiri
 - Kirjeldus: kogemus ja tegutsemine väärindamise või turustamise alal
 - Eelarve tegevuste kaupa
 - Järgmise viie aasta tulude-kulude aruande prognoos. Viimase kahe kalendriaasta ettevõtte majandusnäitajad kogu ettevõtte majandustegevuse kohta ning tegevuse lõpule järkeva viie kalendriaasta majandusnäitajate finantsprognoos tegevusvaldkonnale, millele toetust taotletakse. Kui taotlejaks on **füüsilisest isikust ettevõtja**, esitatakse **bilansi ja kasumiaruande asemel ettevõtlustulude ja -kulude prognoos vastavalt tuludeklaratsiooni vormi E kululiikide jaotusele**. Kui taotleja on tegutsenud alla kahe kalendriaasta, esitatakse andmed alates tegevuse alustamisest. **Finantsprognoosi osaks on seletuskiri.**

Nõutavad dokumendid (2)

- Majandustegevuste mitmekesistamine
 - Kirjeldus: turunõudluse analüüs, [EMTAK-i kood](#), millesse toetatav tegevus panustab, eelmise aasta andmed müügi- või ettevõtlustulu kohta selles valdkonnas, millesse toetatav tegevus panustab
 - Eelarve tegevuste kaupa
 - Järgmise viie aasta tulude-kulude aruande prognoos. Viimase kahe kalendriaasta ettevõtte majandusnäitajad kogu ettevõtte majandustegevuse kohta ning tegevuse lõpule järgneva viie aasta majandusnäitajate finantsprognoos selle tegevusvaldkonna kohta, millele toetust taotletakse. Kui taotlejaks on füüsilisest isikust ettevõtja, esitatakse bilansi ja kasumiaruande asemel ettevõtlustulude ja -kulude prognoos vastavalt tuludeklaratsiooni vormi E kululiikide jaotusele. Kui taotleja on tegutsenud alla kahe kalendriaasta, esitatakse andmed alates tegevuse alustamisest. **Finantsprognoosi osaks on seletuskiri.**

Nõutavad dokumendid (3)

- Looduskeskkonna tingimuste parendamine
 - Kirjeldus: kudealade taastamisel, milliste kalade parendamiseks tööd on kavandatud sh kude- ja elupaiga kirjeldus, elluviijate kogemus sarnasel tegevusel
 - Eelarve tegevuste kaupa
- Kalandus- ja merendustraditsioonide edendamine
 - Kirjeldus: tegevuse jätkusuutlikkus, kirjelda objekti hilisemat haldamist, kui tegemist on investeeringuga
 - Eelarve tegevuste kaupa
- Kalurite teadmiste ja oskuste edendamine
 - Eelarve tegevuste kaupa
- **NB! Dokumentide loetelu sõltud taotlejast ja tegevusest, mida tuleb iga taotluse puhul eraldi analüüsida.**

Nõutavad dokumendid (4)

- **Kirjalikud** pakkumiskutsed koos tehnilise kirjeldusega ja saadud hinnapakkumused ning asjakohased selgitused, kui esitatakse alla kolme hinnapakkumuse
- Riigihanke või ostumenetluse viitenumber, kui need on riigihangete registris juba ellu viinud
- Ärakiri dokumendist, mis tõendab, et sellise seadme soetamisel, mis paigaldatakse ehitisse või mida kasutatakse ehitises, on see ehitis projektitoetuse **taotleja valduses** asjaõiguslikul või võlaõiguslikul alusel **vähemalt viis aastat** arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest
- Ärakiri dokumendist, mis tõendab, et sellise seadme või vahendi soetamisel, mis paigaldatakse mootorsõidukisse või mida kasutatakse mootorsõidukis, on mootorsõiduk **taotleja valduses** asjaõiguslikul või võlaõiguslikul alusel **vähemalt viis aastat** arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest

Nõutavad dokumendid (5)

- **Toetatava tegevuse algus- ja lõppkuupäev**
- Teave selle kohta, et taotleja ei ole saanud ega taotle taotluses sisalduva sama kulu kohta toetust riigieelarvelisest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut [riigiabi](#)
- Ehitusprojekti ära kiri, kui toetatavaks tegevuseks on ehitamine ehitusseadustiku tähenduses ja nimetatud ehitusprojekt on ehitusseadustiku alusel nõutud

Nõutavad dokumendid (6)

- Kui projektitoetust taotletakse **looduskeskkonna tingimuste parendamise** tegevussuuna tegevuse elluviimiseks, millel on mõju keskkonnale, sealhulgas kudealade taastamine, esitatakse lisaks järgmiste dokumentide ära kirjad:
 - avalik-õigusliku ülikooli kalabioloogia või kalanduse teadusalal töötava **teaduskraadiga teadustöötaja arvamus**
 - **Keskkonnaameti hinnang** kavandatava töö ja keskkonnamõju algatamise vajalikkuse kohta
 - **PTA kooskõlastus**, kui tegevus kavandatakse ellu viia maaparandussüsteemi eesvoolu loetelusse kantud jõel või ojal
 - **maaomaniku luba**

Toetuse maksmise tingimused (1)

- Toetust makstakse üksnes abikõlblike kulude hüvitamiseks ning tingimusel, et toetuse saaja on tegevuse elluviimisel järginud kõiki ettenähtud nõudeid
- Toetuse kuludokumendi või rahalise kohustuse tasumist tõendava maksekorralduse või pangakonto väljavõtte ärakirjal näidatud tehingu sisu peab vastama arve väljastanud isiku hinnapakkumusele
- Taastuvenergia investeeringuga seotud kulu hüvitamise taotlemisel esitatakse koos maksetaotlusega **elektripaigaldise nõuetekohasuse tunnistus**

Toetuse maksmise tingimused (2)

Toetuse maksmiseks esitab toetuse saaja pärast tegevuse täielikku või osadena elluviimist ja selle eest täielikult või osadena tasumist läbi e-PRIA järgmised dokumendid, nt:

- lepingud
- kulu tegemist tõendav dokument
- tehtud töö, osutatud teenuse või soetatud vara vastuvõtmist tõendav dokument (akt)
- hanke korraldamist tõendavad dokumendid
- palgaleht, millelt on näha töötaja ja tema tööandja nimi, töötajale arvestatud töötasu ning sellest kinnipeetud maksud ja muud kinnipidamised ning makstav netotöötasu - **abikõlblik ainult looduskeskkonna parendamise suunas!**
- lähetuskorraldus ja lähetuskulude aruanne koos kulu tõendavate dokumentidega

Toetuse maksmise tingimused (3)

- koolitusel, seminaril või muul üritusel osalemist tõendav dokument, näiteks diplom, tunnistus, osalejate nimekiri ja ürituse päevakava
- seminari, koolituse, vms **päevakava ja osalejate nimekiri**, millel on märgitud osalejate kontaktandmed ja nende allkirjad
- sõiduki kasutamise õigust tõendav registreerimistunnistus või volikiri, sõidupäevik, mis sisaldab sõidukit kasutava isiku ees- ja perekonnanime, sõiduauto riikliku registreerimisnumbri andmeid, sõiduauto odomeetri alg- ja lõppnäitu ning tehtud sõidu kuupäeva ja sõidu eesmärki

Toetuse maksmise tingimused (4)

- sõidukulu tõendav pardakaart või sõidupilet
- foto, video või muu tõend messil või näitusel eksponendina osalemise kohta
- foto, video või muu tõend avaldatud teabe või reklaammaterjali kohta
- mereprügi, sealhulgas hüljatud püügivahendite kogumisega seotud tegevuste korral kogutud prügi üleandmist tõendav dokument

2025. aasta II taotlusvoor

- 2025. aasta II taotlusvooruga projektitoetuste taotlusi saab esitada 31. juuli – 13. august
- Taotlusi saab esitada ainult e-PRIA keskkonnas aadressil www.pria.ee

2025. aasta II taotlusvoorujaline horisont

- Hiljemalt 11.09.2025 taotluste tehniline hindamine ja 23.10.2025 taotluste sisuline hindamine
- Oktoober-november erinevad toimingud juhatuses ja üldkoosolekul
- taotluste esitamine PRIAle. PRIA otsus 50 tööpäeva jooksul peale dokumentide esitamist Seltsi poolt (~ 23. jaanuar 2026).

NB! Ajad on indikatiivsed ning sõltuvad taotluste arvust ja ennenägematutest asjaoludest.

Kuidas leida abi taotluse koostamisel?

- Ühingu kodulehekülg www.lrs.ee projektitoetuste alajaotus
- Konsultatsioonideks võib alati pöörduda ühingusse e-post info@lrs.ee või telefon 5301 9815
- Konsultatsiooniks palun **eelnevalt aeg kokku leppida!**

Taotluste hindamine

- Taotlusi hinnatakse kuni 8 hindamiskriteeriumi alusel, 6 üldist kriteeriumi ja kuni 2 teljespetsiifilist kriteeriumi
- **Info kriteeriumite hindamiseks peab sisalduma taotluses, vastasel juhul hinnatakse kriteeriumit nulliga**
- Taotlusi hindavad vähemalt 5 hindajat
- Hindamiskord ja hindamiskomisjoni koosseis on nähtav ühingu koduleheküljel www.lrs.ee

Oluline

- Tegevussuuna **eesmärk** ja **tegevus** peavad sobima kokku
- Hinnapakumised ja pakkumuskuksed peavad olema **kirjalikud**
- **Projekti** ellu viimine sh dokumentide esitamise aeg **2 aastat** peale PRIA poolt positiivse otsuse tegemist

